

[Aksel Møller.]

fredsstille paa, hvad man med et enkelt Udtryk kunde kalde Kvindesagsside, fordi Synsmaaden dér gaar langt videre, gaar til den fuldstændige Ophævelse af Sambeskatningen. Det er klart, at der, hvad ogsaa andre ærede Ordførere har berørt, vil blive rejst Krav om, at man i visse Erhverv opnaar en tilsvarende Stilling, nemlig i de Erhverv, hvor Hustruens Medarbejderskab i Mandens Bedrift er en Forudsætning for Bedriftens ordentlige Gang og Opretholdelse, og det enten det er i By eller paa Land. Det kan jo heller ikke bestrides, at hvis man endelig vil føre Parallellerne ud i deres Konsekvens, naar man til det Resultat, at i uhyre mange Hjem er Hustruens Arbejdsindsats en økonomisk afgørende Forudsætning for, at Hjemmet kan opretholdes, og Forskellen paa hende og hendes Medsøstre, der paa den ene eller den anden Maade opbærer Løn for deres Arbejde, er egentlig blot den, at hendes Arbejde ikke vederlægges med Løn. Derfor kan hun være akkurat lige saa nødvendig paa sin Plads i Hjemmet som den Kvinde, der ved Udeerhverv bidrager til Opretholdelse af en Families Levestandard.

Men disse Principper lader sig ikke drøfte i dette høje Ting. Vi har her i Landet en stor Kasse, hvori vi henlægger alle Sager af denne Karakter, som kan berede Vanskeligheder — det er Skattekommissionen. Jeg hører til dem, der efterhaanden er blevet ked af at se alt henvist til Skattekommissionen, og jeg maa meget indtrængende anmode om, at man snart ser Resultater af dens Arbejde. I Virkeligheden er det, vi her taler om, netop et Spørgsmaal, som maatte egne sig for en Drøftelse i Folkerepræsentationen. Man kan ikke finde nogen Sag, som klarere viser de politiske Linier og hele Forholdet mellem Hjem og Erhverv end en Sag som denne, men den ligger altsaa til nærmere principiel Debat og Afklaring i en Skattekommission.

Spørgsmaalet finder altsaa nu en foreløbig Afgørelse, og det kan for saa vidt siges at være en stor Fordel, at det er en foreløbig Afgørelse, og at vi dog har Lov til at haabe, at Skattekommissionen naar til et brugeligt Resultat, som vil kunne samle dette høje Ting. Men bortset derfra er det i og for sig vor Opfattelse af Forholdet mellem Hustruen og Hjemmet — en Opfattelse, vi har givet Udtryk for mangfoldige Gange —, at vi ikke bryder os om Tendenser, der forøger og forstærker Bevægelsen bort fra Hjemmene over i Erhvervene. Vi synes ikke, at Samfundet skal lægges til Rette paa, at en saadan Bevægelse begunstiges.

Vi gaar imidlertid trods denne principielle Opfattelse og dette Samfundssyn med, ud fra et Argument, som vi finder i Øjeblikkets Situation, nemlig Ønsket om at mobilisere saa megen Arbejdskraft som muligt til Genopbygningen af Landet. Jeg kan godt se, at der rundt om i Hjemmene sidder uhyre megen kvalificeret Arbejdskraft, Kvinder, som, før de blev gift, eller maaske langt ind i deres Ægteskab, har deltaget i Erhvervslevet enten paa betydelige eller mindre betydelige Pladser; og jeg kan ogsaa se den store Tanke at faa denne Arbejdskraft stillet til Raadighed for Samfundet i den Situation, hvori Samfundet nu befinder sig. Det er efter min Mening Motivet, det bør være Motivet til dette Lovforslags Gennemførelse. Netop fordi man ikke kan yde Retfærdighed til alle Sider, men maa begrænse sig til den enkelte Opgave, maa der være en særlig Begrundelse, og det er der i Ønsket om at mobilisere Arbejdskraften. Men det er rigtignok et stort Spørgsmaal, om denne Lov vil kunne lokke den paagældende Arbejdskraft frem. For det første har man maaske Lov til at sige, at Lovforslaget kommer for sent. Et væsentligt Motiv for Lovforslaget skulde jo have været, at den Kvinde, der i 1946 tog Arbejde uden for Hjemmet, paa Forhaand kunde vide, at over for den Indtægt, hun oppebar ved dette Arbejde, vilde Skattevæsenet anvende lempeligere Beskatningsregler end dem, man hidintil havde anvendt. Men dette Motiv er forflygtiget, for nu kommer Loven i de sidste 14 Dage af den sidste Maaned i Aaret 1946. Den har altsaa kun den Mulighed, som det ærede Medlem Hr. Johs. Hansen nævnte, at skabe en vis Forventning om, at naar man en Gang har taget dette Skridt, sker det saamænd ogsaa nok for den Arbejdskraft, der paa denne Maade lokkes frem i 1947, for den Forhaabning er der dog at leve paa, at Skattekommissionen vil indrette sig med et Forslag omtrent af tilsvarende Karakter som dette. Det forekommer mig at være en Brist, at Lovforslaget kommer for sent.

Det er saa endelig ogsaa et Spørgsmaal, om de 2 000 Kr., som Maksimumsfradraget udgør, er i Stand til at lokke en Arbejdskraft frem af den Karakter, som jeg her taler om, for de 2 000 Kr. giver kun lige netop, og maaske endda i Underkanten, Dækning for, hvad det koster at holde nødtørftig Hjælp, hvor Hustruen ikke er i Hjemmet. Der ligger ikke nogen Tilløkkelse derudover til at tage Arbejde uden for Hjemmet. Og dér synes jeg, at hvis man vil Maalet, maa man i og for sig ogsaa ville Midlerne. Men vi skal jo være færdige med Lovforslaget Torsdag eller Fredag, saa der bliver nok ingen Mulig-